

Minskat kväveläckage 2017

Du kan få ersättning för att antingen odla fånggröda eller vårbearbeta, eller göra både och på samma mark. Syftet med ersättningen är att minska kväveutlakning och fosforförluster från åkermark och att lagra in kol i marken.

Åtagande för minskat kväveläckage

Åtagande för att få miljöersättning

För att få miljöersättning för minskat kväveläckage måste du ha ett åtagande. Så länge åtagandet gäller ska du följa villkoren för ersättningen. För att få dina pengar måste du också söka utbetalning varje år.

Vad är ett åtagande?

Ett åtagande innebär att du åtar dig att sköta din mark enligt vissa villkor i 5 år. Du utför då den miljötjänst som du kan få miljöersättning för.

Du måste följa de villkor som gäller för miljöersättningen varje år under hela 5-årsperioden. Det innebär att du måste följa villkoren som gäller oavsett om du söker utbetalning eller inte. Åtagandet börjar den 1 januari det år som du gör din ansökan och slutar den 31 december det sista året i 5-årsperioden.

Du söker åtagande i SAM Internet

Du söker åtagande för minskat kväveläckage i SAM Internet.

Du som sökte åtaganden 2016

Om du sökte ett åtagande för minskat kväveläckage 2016 så är ditt åtagande ännu inte beslutat. I SAM Internet visar vi därför de uppgifter om åtagandet som du redovisade i din ansökan 2016. Om du vill göra ändringar av dina uppgifter från 2016 eller om det finns felaktigheter som Jordbruksverket eller länsstyrelsen inte känner till, behöver du ange att åtagandet ska ändras. Det gör du genom att skriva under Övriga upplysningar i SAM Internet. Under Övriga upplysningar ska du skriva:

- vilken miljöersättning det gäller
- vad du vill ändra
- varför du vill ändra ditt åtagande.

Om du vill öka ett åtagande med fler block söker du åtagande för dessa block precis som vanligt.

Tänk på att du inte behöver ändra ditt åtagande om det är små ändringar på blocken eller om vi har ändrat arealen på grund av en kontroll.

Kan du öka ditt åtagande?

Från och med det andra året som åtagandet gäller kan du öka det med mer areal. Om du söker utbetalning för mer än 120 procent av din åtagandeareal samtidigt som du ansöker om att utöka ditt åtagande, kan du få ett nytt 5-årigt åtagande. Om du söker utbetalning för mindre än 120 procent, räknas detta inte som en utökning. Läs mer under villkor för miljöersättning för minskat kväveläckage.

Du kan minska eller avsluta ditt åtagande

Ett åtagande för minskat kväveläckage är 5-årigt. Från och med andra året i åtagandet måste du söka utbetalning för minst 80 procent av din åtagandeareal. Om du söker utbetalning för minst 80 procent av din åtagandeareal räknas detta inte som en minskning av ditt åtagande. Om du inte kan eller vill söka utbetalning för minst 80 procent av din åtagandeareal måste du minska ditt åtagande. Under vissa förutsättningar kan det vara möjligt att minska eller avsluta ditt åtagande utan återkrav.

Om du inte kan överföra åtagandet till en annan lantbrukare kan det innebära att du inte behöver betala tillbaka ersättningen du redan har fått. Det gäller när:

- Du har haft ett arrende eller avtal om nyttjanderätt som du inte kunde förlänga.
- Du har sålt marken.
- Du har överlåtit marken som åtagandet omfattar.

Det kan också innebära att du inte behöver betala tillbaka ersättningen du redan har fått om:

- Du slutar med jordbruksverksamhet.
- Du har drabbats av en händelse som omfattas av force majeure eller en annan exceptionell händelse som du inte har kunnat förutse.

Om du minskar eller avslutar ett åtagande i förtid ska länsstyrelsen utreda vilka konsekvenser det blir. De beslutar i det enskilda fallet om det är tillåtet att avsluta eller minska åtagandet utan återkrav. Du kan avsluta hela åtagandet eller ta bort ett enskilt skifte eller block från åtagandet.

Minsta gräns för åtagande

Minsta belopp för utbetalning är 1 000 kronor. Det betyder att om du söker ett åtagande med så liten omfattning att du inte kommer upp i 1 000 kronor per miljöersättning och år får du ingen utbetalning. Om ersättningen blir lägre än 1 000 kronor första året får du inte heller något åtagande.

Är du osäker på vilka åtaganden du har?

Om du redan har åtaganden men är osäker på vilka du har, kan du se detta i SAM Internet. Du kan även se pågående åtaganden för miljöersättningar som du gick in i 2014 eller tidigare på Mina sidor. Åtaganden för miljöersättningar som du sökte 2015 och 2016 visas inte på Mina sidor eftersom dessa ännu inte är beslutade.

Du måste bruka marken för att kunna få ersättning

Det är du som brukar marken som kan ha rätt till ersättning. Du kan äga eller arrendera marken eller ha ett nyttjanderättsavtal med ägaren till marken.

Försäkra dig om att rätten att bruka marken gäller under hela tiden som ditt åtagande gäller, innan du söker i ett nytt åtagande. Om du inte äger marken försäkras du dig bäst genom att upprätta ett skriftligt avtal med markägaren.

Om du blir av med mark som ingår i ett pågående åtagande, bör du kontrollera om du kan föra över åtagandet på marken till den som tar över. Annars kan du bli skyldig att betala tillbaka ersättning eftersom det är ett krav att fullfölja de åtaganden som du har.

Vid försäljning eller arrende kan du överlåta åtagandet

Om du säljer eller arrenderar ut din mark är det möjligt att överlåta åtagandet på den mark som du säljer eller arrenderar ut. Du kan också överlåta din ansökan om utbetalning.

Det här gäller vid överlåtelser

Den längsta åtagandeperioden gäller

Om du redan har ett åtagande för minskat kväveläckage och tar över ett åtagande från någon annan kommer all mark, ny och gammal, att få den åtagandeperiod som gäller längst. Du ska också följa de villkor som hör till det åtagandet som är längst.

Använd blankett vid överlåtelse

Om du ska överlåta ett åtagande eller ansökan om åtagande och utbetalning ska du använda blanketten Övertagande av SAM-ansökan och åtagande 2017. Du kan läsa mer om överlåtelser i anvisningen till blanketten.

Om ett helt jordbruksföretag överlåts till en annan lantbrukare ska ansökan om övertagande komma in till länsstyrelsen i övertagarens län innan länsstyrelsen har fattat beslut om utbetalning.

Observera att du bara kan överlåta en ansökan om åtagande och beslut om åtagande för minskat kväveläckage om överlåtelserna omfattar all åkermark på företaget som ligger i nitratkänsligt område.

Om du vill överlåta en del av din ansökan om utbetalning för minskat kväveläckage måste den som tar över själv ha ett åtagande. Dessutom måste du samtidigt överlåta den marken som du överlåter ansökan om utbetalning för.

Tänk på att ansökan om övertagande alltid måste skickas in om den nya sökanden har ett annat person- eller organisationsnummer. Detta gäller alltså även om det är en familjemedlem som ska ta över eller om du ska ändra företagsform.

Tänk på detta vid övertagande

Det är olika saker som du behöver tänka på beroende på om du ska ta över ett åtagande eller bara mark.

Om du har ett pågående åtagande för minskat kväveläckage från programperiod 2007-2013

Om du vill söka ett nytt åtagande för minskat kväveläckage med de nya villkoren men har ett pågående åtagande för minskat kväveläckage som du gick in i 2013 eller tidigare, måste du först slutföra ditt pågående åtagande.

Villkor för minskat kväveläckage

Du måste ha ett åtagande

För att få miljöersättning måste du ha ett åtagande som gäller 2017. Ett åtagande innebär att du åtar dig att sköta din mark enligt villkoren för ersättningen i 5 år.

När du utför ditt arbete enligt dessa villkor, utför du den miljö tjänst som du kan få miljöersättning för. För att få dina pengar måste du också söka utbetalning varje år under dessa 5 år.

Du måste söka utbetalning

Storleken på åtagandet är den areal du har sökt utbetalning för första året i åtagandet. Där ingår den sammanlagda arealen för fånggröda, vårbearbetning eller en kombination av bägge delarna på samma mark. Från och med andra året i åtagandet måste du söka utbetalning för minst 80 procent av arealen i ditt åtagande. Som mest kan du söka utbetalning för 120 procent av arealen i ditt åtagande. Om du söker utbetalning för mer än 120 procent av din åtagandearreal samtidigt som du ansöker om att utöka ditt åtagande, kan du få ett nytt 5-årigt åtagande.

Din åkermark måste ligga i ett nitratkänsligt område

För att kunna söka ersättningen måste din åkermark ligga i ett nitratkänsligt område. I SAM Internet kan du se om din mark ligger i ett nitratkänsligt område om du klickar på Visa blockinformation under fliken Block i Karta och Skiften.

Det här är fånggröda

Med fånggröda menas växtlighet som har sin huvudsakliga tillväxt mellan två huvudgrödor och som odlas i syfte att minska växtnäringsförlusterna efter huvudgrödans skörd. Slätter-, frö- eller betesvall, eller bevuxen träda, räknas inte som huvudgröda.

Det här gäller om du har fånggröda

- Du ska så fånggrödan med en utsädesmängd som är normal för arten och syftet med odlingen. Fånggrödan ska vara tillräckligt etablerad med hänsyn till lokala förhållanden och väderlek. Om fånggrödan inte är tillräckligt etablerad kan din ersättning minskas.
- Du ska så fånggrödan vid en tidpunkt så att den kan utvecklas väl och ta upp kväve under hösten.

Det här får du inte göra med fånggrödan

- Du får inte använda fånggrödan förrän efter tidigaste datum för brytning. Du får dock putsa och kalka fånggrödan innan det tidigaste datumet för brytning.
- Fånggrödan får inte heller övergå till huvudgröda året efter det aktuella stödåret. Du får inte heller ha åkermarken i träda året efter du har sökt fånggröda, men du får ha en obrukad fältkant.
- Efter skörd av huvudgrödan får du inte gödsla eller sprida växtskyddsmedel på marken fram till datum för brytning av fånggrödan.
- Du får inte låta täckdika marken innan fånggrödan får brytas.

Grödor som du får använda som fånggröda

Du får använda dessa grödor som fånggröda:

- vallgräs eller vallgräs i blandning med vallbaljväxter. Högst 15 viktprocent av utsädesblandningen får bestå av vallbaljväxter. Du ska så in fånggrödan i huvudgrödan. Huvudgrödan kan inte vara potatis, rotfrukter eller grönsaker.
- vitsenap, oljerättika eller rättika. Om huvudgrödan är potatis, rotfrukter eller grönsaker ska du så fånggrödan snarast efter att du har skördat huvudgrödan. Om huvudgrödan är annan än potatis, rotfrukter eller grönsaker så ska du så in fånggrödan i huvudgrödan eller så den snarast efter att du har skördat huvudgrödan.
- höstråg eller westerwoldiskt rajgräs. Du ska så fånggrödan snarast efter att du har skördat potatis, rotfrukter eller grönsaker. Höstråg och westerwoldiskt rajgräs kan du inte så efter andra huvudgrödor än potatis, rotfrukter eller grönsaker.

När bör du så din fånggröda?

Det finns inga specifika datum för när olika fånggrödor senast måste ha såtts. Däremot finns ett villkor att du ska så fånggrödan vid en tidpunkt så att den kan utvecklas väl och ta upp kväve efter skörd av huvudgrödan. Vi rekommenderar att du sår dina fånggrödor senast vid följande datum:

- vallgräs eller vallgräs i blandning med vallbaljväxter. Du bör så fånggrödan i samband med sådd av huvudgrödan eller senast under juni månad.
- vitsenap, rättika eller oljerättika. Du bör så den senast den 10 augusti, förutom i Blekinge, Skåne, Hallands och Kalmar län där du bör så senast den 20 augusti
- höstråg. Du bör så den senast den 15 september, förutom i Blekinge, Skåne och Hallands län där du bör så senast den 1 oktober.
- westerwoldiskt rajgräs. Du bör så den senast den 15 augusti.

Observera att detta är rekommendationer för sådatum.

När får du bryta fånggrödan?

Beroende på vilken fånggröda du odlar, och var din odling finns, får du bryta din fånggröda vid olika tidpunkter.

- Om fånggrödan är vallgräs, vallgräs i blandning med vallbaljväxter, vitsenap, oljerättika eller rättika får den brytas tidigast den 10 oktober. I Blekinge, Skåne och Hallands län får fånggrödan brytas tidigast den 20 oktober.
- Om fånggrödan är höstråg eller westerwoldiskt rajgräs får den brytas tidigast 1 januari året efter stödåret.

Detta är vårbearbetning

Med vårbearbetning menas att du inte får jordbearbeta marken på hösten. Tidigast den 1 januari året efter du sökte ersättning får du jordbearbeta marken efter skörd av en huvudgröda eller vall, eller efter en bevuxen träda.

Det här gäller om du vårbearbetar

- Om du söker ersättning för vårbearbetning får du jordbearbeta marken tidigast den 1 januari året efter att du sökte ersättning för vårbearbetning. Det betyder att du till exempel inte får gräva täckdiken under hösten när du skördar. Tänk på att betesdjur på stubben kan innebära jordbearbetning. Skörd av potatis, rotfrukter eller grönsaker klassas som jordbearbetning, till skillnad från andra huvudgrödor. Därför kan du inte få ersättning för vårbearbetning på mark

efter skörd av potatis, rotfrukter eller grönsaker. Däremot får du göra en grund jordbearbetning inför sådd av vitsenap, oljerättika eller rättika. Med grund jordbearbetning menas till exempel en lättare harvning som endast luckrar upp det översta jordlagret. Plöjning eller djupare kultivering är inte tillåtet.

- Efter att du har skördat huvudgrödan får du inte gödsla eller sprida växtskyddsmedel på marken förrän efter årsskiftet.
- Året efter du sökte ersättning för vårbearbetning ska du så en huvudgröda eller vall senast den 30 juni. Vedartade huvudgrödor, till exempel salix, ger inte rätt till ersättning.

Du måste följa tvärvillkoren och basvillkoren för att få full miljöersättning

Tvärvillkoren är regler som till exempel handlar om hur du ska sköta dina djur och din mark. De flesta tvärvillkoren är regler som redan finns i den svenska lagstiftningen eller i EU:s lagstiftning. Det finns även andra regler för hur du brukar din mark, hur det påverkar miljön samt hur du får använda gödselmedel och växtskyddsmedel. Vissa av dessa regler tillsammans med vissa tvärvillkor utgör det som kallas för basvillkor. Du måste alltså följa alla dessa villkor för att få full miljöersättning.

Utbetalning av miljöersättning för minskat kväveläckage

Du behöver söka utbetalning varje år

När du har ett åtagande behöver du söka utbetalning varje år för att få dina pengar. Du söker utbetalning i SAM Internet. SAM Internet hjälper dig att göra rätt när du söker. Kontakta din länsstyrelse om du har några frågor om ansökan.

Så här mycket pengar kan du få

Så här mycket kan du få i miljöersättning för minskat kväveläckage

Miljöersättning	
Fånggröda	1 100 kronor per hektar per år
Vårbearbetning	600 kronor per hektar per år

Du kan ha fånggröda och vårbearbetning på samma skifte och får då betalt för båda åtgärderna.

När kommer pengarna?

I utbetalningsplanen kan du se när vi planerar att betala ut pengarna.

På Mina sidor kan du se vad som händer med din ansökan. Du kan bland annat se när länsstyrelsen har fattat beslut om ditt åtagande och hur mycket pengar du får.

Minsta belopp för utbetalning

Belopp som är lägre än 1 000 kronor per ersättningsform betalar Jordbruksverket inte ut.

Du kan bli tvungen att betala tillbaka pengar

Om du inte fullföljer dina åtaganden kan du bli tvungen att betala tillbaka pengar. Länsstyrelsen har möjlighet att kräva tillbaka pengar upp till 10 år efter utbetalningen.

Om landsbygdsprogrammets pengar inte räcker

Det finns en viss summa pengar att betala ut från landsbygdsprogrammet. Om pengarna inte räcker för vissa ersättningsformer kan regeringen besluta om att begränsa ersättningarna. Det kan också bli aktuellt att sänka ersättningsbeloppen.

Du kan få avdrag på dina utbetalningar

För att få fullt stöd måste du följa alla villkor som finns.

Kontroller och avdrag på miljöersättningar och ersättningar för ekologisk produktion

För att få full ersättning för miljöersättningar och ersättningar för ekologisk produktion måste du följa alla villkor som gäller för ersättningen. Det är i första hand länsstyrelsen som kontrollerar att din ansökan stämmer med verkligheten, och att du följer alla villkor och tvärvillkor.

Länsstyrelsen genomför kontrollerna både när de handlägger din ansökan och vid eventuella besök på din gård. Du får oftast veta i förväg att du ska få besök av en kontrollant. Det är olika för olika kontroller hur långt i förväg du får informationen. Du måste ge kontrollanterna den hjälp som är nödvändig för att de ska kunna genomföra kontrollen.

Tänk på att det är bara i undantagsfall som du kan ändra i din SAM-ansökan efter kontrollen. Kontakta din länsstyrelse för att få reda på vilka ändringar du kan göra.

Du kan få avdrag på ersättningen

Du måste följa alla villkor som gäller för åtagandet. Om du inte gör det kan länsstyrelsen besluta om avdrag på din ersättning. Det finns olika anledningar till att du kan få avdrag:

- Din ansökan kommer in för sent.
- Du har inte följt villkoren för ersättningen.
- Du har inte följt tvärvillkoren.
- Din verkliga areal är mindre än den du sökt för.

Om du har lämnat oriktiga uppgifter eller inte lämnat in uppgifter som behövs för ansökan kan du få hela din ansökan underkänd.

Om din ansökan kommer in för sent

Om din ansökan kommer in efter den 4 maj minskar vi din ersättning med 1 procent per arbetsdag som ansökan är försenad. Om ansökan kommer in efter den 29 maj får du ingen ersättning alls 2017.

Om din verkliga areal är mindre än den du sökt för

Om skillnaden mellan den areal som kontrollanten mätt upp vid en kontroll och den areal du redovisat i SAM-ansökan är högst 2 hektar och högst 3 procent blir det inget avdrag. Du får betalt för den areal som länsstyrelsen mätt upp.

Om skillnaden mellan den areal som kontrollanten mätt upp vid en kontroll och den areal du redovisat i SAM-ansökan är större än 2 hektar eller större än 3 procent, dock maximalt 20 procent, räknar vi ut avdraget så här:

1. Länsstyrelsen räknar ut hur många hektar som skiljer mellan den areal som kontrollanten mätt upp vid en kontroll och den areal som du redovisat i SAM-ansökan.
2. Länsstyrelsen tar skillnaden i hektar gånger 2 och drar av värdet av den arealen från din ersättning.

Om skillnaden mellan den areal som kontrollanten mätt upp vid en kontroll och den areal du redovisat i SAM-ansökan är större än 20 procent av den areal som mätts upp får du ingen ersättning alls.

Om du inte följt villkoren

Om du inte följt villkoren för ersättningen kan du få avdrag på utbetalningen.

Om du inte följt tvärvillkoren

Om en kontroll visar att du inte har följt ett tvärvillkor beslutar länsstyrelsen hur många procent som ska dras av från utbetalningen av dina jordbrukarstöd.

Anmäl oförutsedda händelser

Om du inte uppfyller villkoren för ersättningen slipper du i vissa fall att betala tillbaka de pengar som du har fått. Det gäller till exempel om det beror på fastighetsreglering eller en annan oförutsedd händelse, som till exempel översvämning eller vildsvinsskada.

Du ska anmäla den oförutsedda händelsen skriftligen till din länsstyrelse tillsammans med en redogörelse för vad som hänt. Det ska du göra inom 15 arbetsdagar från den dag du har möjlighet att göra det. Länsstyrelsen kan sedan ändra villkoren för ersättningen och till exempel anpassa ersättningen efter den skötsel som har varit möjlig.

Om du slutar med din jordbruksverksamhet kan länsstyrelsen besluta om att du inte behöver betala tillbaka ersättning som du redan har fått.

Vi arbetar med bedrägeribekämpning

Alla myndigheter som hanterar EU-stöd, däribland Jordbruksverket, arbetar tillsammans för att förebygga och bekämpa bedrägerier och annan ekonomisk brottslighet. Inom EU har arbetet på det här området stärkts från och med 2014. De EU-stöd som vi kan använda i Sverige ska gå till dig som har rätt till stöd. Vi kommer i handläggningen fortsätta att kontrollera att vi betalar ut rätt belopp till rätt person.

Jordbruksverket rapporterar ärenden till OLAF

Jordbruksverket måste rapportera alla ärenden där vi, eller andra myndigheter som handlägger stöd, hittar fel i den EU-finansierade delen av stödet på mer än 10 000 euro. OLAF är den europeiska byrån för bedrägeribekämpning. Vi rapporterar ärendena oavsett om det är ett misstänkt bedrägeri eller ett vanligt fel.

Kombinera ersättningar

Kombinera inom samma företag

Inom samma företag kan du kombinera:

- alla åtaganden för ersättningar som du har gått in i 2015 och 2016
- de flesta ersättningarna från programperioden 2007-2013 med ersättningarna som infördes 2015 och 2016.

Dessa kombinationer går inte att göra inom samma företag

Det finns undantag när det gäller att kombinera åtaganden för ersättningar som du gått in i 2015 eller senare med åtaganden från programperioden 2007-2013, som du gick in i 2014 eller tidigare.

Du kan inte kombinera en ersättning från programperiod 2007-2013 med en ersättning som infördes 2015 och 2016 om den har samma mål och syfte. Exempelvis kan du inte kombinera ett åtagande för vallodling som du har gått in i 2014 eller tidigare med ett åtagande för ersättning för vallodling som infördes 2015.

Kombinera på samma mark

Om du söker kompensationsstöd kan du läsa mer om hur det går att kombinera med miljöersättning för vallodling på sidorna om villkor för kompensationsstöd och villkor för vallodling.